

Miejskie Przedszkole nr 8

w Puławach

***PROGRAM CZYTELNICZY DLA
DZIECI W WIEKU
PRZEDSZKOLNYM***

„KSIĄŻKA MOIM PRZYJACIELEM”

OPRACOWANIE:

Anna Sakowska

Puławy 2021

*„ Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie
ludzkość wymyśliła ”*

Wisława Szymborska

Program składa się z następujących części:

- I. Wprowadzenie do programu
- II. Założenia programowe
- III. Opis sposobu realizacji celów kształcenia ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego.
- IV. Cel programu
- V. Metody i formy realizacji
- VI. Środki dydaktyczne
- VII. Harmonogram działań i zadań
- VIII. Oczekiwane efekty
- IX. Ewaluacja programu

I. WPROWADZENIE DO PROGRAMU

Kontakt z książką pomaga zaspokoić intelektualne, emocjonalne i społeczne potrzeby dziecka, ale to nie jedyne korzyści płynące z czytania. Przygoda z książką powinna rozpoczynać się już od najmłodszych lat. Książki dziecięce stanowią pewnego rodzaju drzwi do świata fantazji, magii, czarów tak bliskim każdemu dziecku. Rozwijając kompetencje czytelnicze wychodzimy naprzeciw potrzebom najmłodszych.¹

Wiek przedszkolny i wczesnoszkolny to czas, w którym kształtują się jego nawyki, w tym również czytelnicze - warto więc wykorzystać ten moment, tym bardziej, że czytając dzieciom, poszerzamy ich wiedzę o człowieku, o świecie, dostarczamy naszym pociechom całego bogactwa przeżyć.

Czytanie książek bardzo pozytywnie wpływa na rozwój dziecka. Maluchy, które obcuja ze światem literatury, mają lepsze kompetencje językowe i bogatszą wyobraźnię niż ich rówieśnicy, którzy nie sięgają po książki.²

Dzieło literackie, które dziecko ogarnia w swoim pędzie poznawczym, jest dla niego najpierw tylko jednym z elementów realnych otaczającego go świata rzeczy. Dlatego w tym pierwszym, naturalnym kontakcie traktuje ono książkę jako przedmiot – zabawkę, rzuca nią, drze kartki, puka w twardą okładkę (przez oglądanie obrazków – ilustracji, które też jest odczytaniem książki na jej niższym poziomie, poprzez słuchanie czytanych poprzez

---

¹ Kubala-Kulpińska A., *Jak rozwijać kompetencje czytelnicze – praktyczne wskazówki rola bibliotek w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych* <file:///C:/Users/hp/Desktop/program%20czytelniczy/Jak%20rozwija%20kompetencje%20czytelnicze%20%E2%80%93%20praktyczne%20wskaz%C3%B3wki.pdf>

² Tekieli T., *O rozwijaniu w dzieciach zainteresowania książkami – czyli jak wychować niestatystycznego Polaka*, „Wychowanie w Przedszkolu” 2017, nr 7, s. 22-23.

pośrednika utworów literackich) pojawia się i rośnie w dziecku świadomość specyficznej funkcji słowa w literaturze, słowa budującego odrębny, autonomiczny świat wyobraźni.³

Należy podkreślić, że mały człowiek uczy się przez obserwację i naśladowanie. Ponieważ to rodzice są pierwszymi, naturalnymi nauczycielami dziecka, to oni powinni wprowadzić je w świat książek. Inicjacją w tym zakresie, jest czytanie dzieciom bajek przez rodziców. Zainteresowania czytelnicze kształtowane we wczesnym dzieciństwie powodują, że w późniejszych etapach rozwoju dziecko chętnie dąży do nabywania umiejętności samodzielnego czytania.⁴

Należy pamiętać, że czytanie powinno być dobrą zabawą. Wdrażanie dziecka do tej umiejętności leży zarówno po stronie rodziców, jak i nauczycieli. Czytanie ma ogromny wpływ na aktywizację pięciu obszarów kompetencyjnych: komunikacji, odpoczynku, inteligencji emocjonalnej, koncentracji i emocji.⁵ Codzienne głośne czytanie dziecku dla przyjemności jest najskuteczniejszym sposobem wychowania czytelnika - człowieka samodzielnie myślącego, posiadającego wiedzę i umiejętność jej poszerzania, kulturalnego, etycznego, z wyobraźnią, który umie radzić sobie w życiu przy pomocy rozumu, a nie przemocy.

Program „Książka moim przyjacielem” ma przybliżyć dziecku książkę, nauczyć szacunku i dbałości, wykształcić na tyle potrzebę obcowania z książką by w przyszłości czytanie stało się przyjemnością a nie koniecznością przeczytania kolejnej szkolnej lektury. Przeznaczony jest do realizacji na zajęciach z dziećmi w wieku przedszkolnym. Nie stosujemy tu podziału na grupy wiekowe, gdyż cele są uniwersalne dla każdego wieku. Jego realizacja zależy głównie od postawy i zainteresowań nauczyciela, który spośród wielu treści zawartych w programie wybierze najbardziej odpowiednie dla swoich wychowanków, uwzględniając przy tym ich osobiste zainteresowania.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem opracowanego programu jest umożliwienie dzieciom poznawanie utworów literatury dziecięcej i rozwijanie ich zainteresowań czytelniczych poprzez jak najczęstszy kontakt z książką oraz dobrowolny i spontaniczny udział w zabawach z tekstem.

---

³ Bieluch A., *Dziecko i świat przedstawiony czyli tajemnice dziecięcej lektury*, Instytut Wydawniczy Nasza Księgarnia, Warszawa 1987, s. 29

⁴ Kubala – Kulpińska A., *Jak rozwijać kompetencje czytelnicze – praktyczne wskazówki. Rola bibliotek w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych*, <file:///C:/Users/hp/Desktop/program%20czytelniczy/Jak%20rozwija%20C4%87%20kompetencje%20czytelnicze%20%E2%80%93%20praktyczne%20wskaz%C3%B3wki.pdf>

⁵ Tamże, s. 19.

III. OPIS SPOSOBU REALIZACJI CELÓW KSZTAŁCENIA USTALONYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO⁶

Zadania wychowania przedszkolnego:

1. Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w (...) poznawczym obszarze jego rozwoju.
5. Wspieranie samodzielnej dziecięcej eksploracji świata, dobór treści adekwatnych do poziomu rozwoju dziecka, jego możliwości percepcyjnych, wyobrażeń i rozumowania, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb i zainteresowań.
8. Przygotowywanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi oraz dbanie o zdrowie psychiczne, realizowane m.in. z wykorzystaniem naturalnych sytuacji, pojawiających się w przedszkolu oraz sytuacji zadaniowych, uwzględniających treści adekwatne do intelektualnych możliwości i oczekiwań rozwojowych dzieci.
9. Tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka: mowy, zachowania, ruchu, środowiska, ubioru, muzyki, tańca, śpiewu, teatru, plastyki.
11. Tworzenie warunków umożliwiających bezpieczną, samodzielną eksplorację elementów techniki w otoczeniu, konstruowania, majsterkowania, planowania i podejmowania intencjonalnego działania, prezentowania wytworów swojej pracy.
12. Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, uznanymi przez rodziców za źródło istotnych wartości, na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka.
13. Kreowanie, wspólne z wymienionymi podmiotami, sytuacji prowadzących do poznania przez dziecko wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, grupa w przedszkolu, inne dorosłe osoby, w tym osoby starsze, oraz rozwijania zachowań wynikających z wartości możliwych do zrozumienia na tym etapie rozwoju.
14. Systematyczne uzupełnianie, za zgodą rodziców, realizowanych treści wychowawczych o nowe zagadnienia, wynikające z pojawienia się w otoczeniu dziecka zmian i zjawisk istotnych dla jego (...) harmonijnego rozwoju.
15. Systematyczne wspieranie rozwoju mechanizmów uczenia się dziecka, prowadzące do osiągnięcia przez nie poziomu umożliwiającego podjęcie nauki w szkole.

---

⁶ Postawa Programowa Wychowania Przedszkolnego, [D20170356.pdf \(sejm.gov.pl\)](#)

Dla osiągnięcia tych celów należy wspomagać rozwój, wychowywać i kształcić dzieci w następujących obszarach:

I. Fizyczny obszar rozwoju dziecka.

6) inicjuje zabawy konstrukcyjne, majsterkuje, buduje, wykorzystując zabawki, materiały użytkowe, w tym materiał naturalny;

II. Emocjonalny obszar rozwoju dziecka.

- 1) rozpoznaje i nazywa podstawowe emocje, próbuje radzić sobie z ich przeżywaniem;
- 2) szanuje emocje swoje i innych osób;
- 4) przedstawia swoje emocje i uczucia, używając charakterystycznych dla dziecka form wyrazu;
- 6) rozróżnia emocje i uczucia przyjemne i nieprzyjemne, ma świadomość, że odczuwają i przeżywają je wszyscy ludzie;
- 7) szuka wsparcia w sytuacjach trudnych dla niego emocjonalnie; wdraża swoje własne strategie, wspierane przez osoby dorosłe lub rówieśników;
- 8) zauważa, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą do podejmowania natychmiastowego działania, (...)
- 9) wczuwa się w emocje i uczucia osób z najbliższego otoczenia;
- 11) dostrzega emocjonalną wartość otoczenia przyrodniczego jako źródła satysfakcji estetycznej.

III. Społeczny obszar rozwoju dziecka.

- 1) przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieśnicze;
- 4) używa zwrotów grzecznościowych podczas powitania, pożegnania, sytuacji wymagającej przeproszenia i przyjęcia konsekwencji swojego zachowania;
- 5) ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmuje, respektuje i tworzy zasady zabawy w grupie, współdziała z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku;

- 6) nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi, np. szacunek do dzieci i dorosłych, szacunek do ojczyzny, życzliwość okazywana dzieciom i dorosłym – obowiązkowość, przyjaźń, radość;
- 7) respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby;
- 8) obdarza uwagę inne dzieci i osoby dorosłe;
- 9) komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyraża swoje oczekiwania społeczne wobec innego dziecka, grupy.

IV. Poznawczy obszar rozwoju dziecka.

- 1) wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, intencjonalnego ruchu, gestów, impresji plastycznych, technicznych, teatralnych, mimicznych, konstrukcji i modeli z tworzyw i materiału naturalnego;
- 2) wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego, posługuje się językiem polskim w mowie zrozumiałej dla dzieci i osób dorosłych, mówi płynnie, wyraźnie, rytmicznie, poprawnie wypowiada ciche i głośne dźwięki mowy, rozróżnia głoski na początku i końcu w wybranych prostych fonetycznie słowach;
- 3) odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;
- 4) rozpoznaje litery, którymi jest zainteresowane na skutek zabawy i spontanicznych odkryć, odczytuje krótkie wyrazy utworzone z poznanych liter w formie napisów drukowanych dotyczące treści znajdujących zastosowanie w codziennej aktywności;
- 5) odpowiada na pytania, opowiada o zdarzeniach z przedszkola, objaśnia kolejność zdarzeń w prostych historyjkach obrazkowych, układa historyjki obrazkowe, recytuje wierszyki, układa i rozwiązuje zagadki;
- 6) wykonuje własne eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom, nazywa je, tworzy żarty językowe i sytuacyjne, uważnie słucha i nadaje znaczenie swym doświadczeniom;
- 8) wykonuje własne eksperymenty graficzne farbą, kredką, ołówkiem, mazakiem itp.,

tworzy proste i złożone znaki, nadając im znaczenie, odkrywa w nich fragmenty wybranych liter, cyfr, kreśli wybrane litery i cyfry na gładkiej kartce papieru, wyjaśnia sposób powstania wykreślonych, narysowanych lub zapisanych kształtów, przetwarza obraz ruchowy na graficzny i odwrotnie, samodzielnie planuje ruch przed zapisaniem, np. znaku graficznego, litery i innych w przestrzeni sieci kwadratowej lub liniatury, określa kierunki i miejsca na kartce papieru;

9) czyta obrazy, wyodrębnia i nazywa ich elementy, nazywa symbole i znaki znajdujące się w otoczeniu, wyjaśnia ich znaczenie;

16) posługuje się w zabawie i w trakcie wykonywania innych czynności pojęciami dotyczącymi następstwa czasu np. wczoraj, dzisiaj, jutro, rano, wieczorem, w tym nazwami pór roku, nazwami dni tygodnia i miesięcy;

19) podejmuje samodzielną aktywność poznawczą np. oglądanie książek, zagospodarowywanie przestrzeni własnymi pomysłami konstrukcyjnymi, korzystanie z nowoczesnej technologii itd.;

IV. CEL PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Głównym celem programu „Książka moim przyjacielem” jest rozwijanie kompetencji i zainteresowań czytelniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1. Wprowadzenie dzieci w świat literatury.
- 2. Rozwijanie uzdolnień artystycznych dzieci: recytatorskich, plastycznych i aktorskich.
- 3. Rozwijanie bogatego języka.
- 4. Kształcenie nawyków czytelniczych.
- 5. Wyrabianie nawyku dbania o książki.
- 6. Zapobieganie uzależnieniu od telewizji i komputerów.
- Doskonalenie umiejętności słuchania ze zrozumieniem.
- Rozwijanie i poszerzanie wiedzy o świecie, rozbudzanie ciekawości świata.

- Rozbudzanie wyobraźni.
- Ćwiczenie koncentracji i umiejętności słuchania.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka.
- Budowanie i pogłębianie więzi między rodzicem i dzieckiem.
- Zaznajomienie dzieci z utworami znanych autorów książek dla dzieci.
- Zachęcenie nauczycieli i rodziców do głośnego i systematycznego czytania dzieciom.
- Przekazywanie za pośrednictwem literatury wartości moralnych - uczenie myślenia i wartości moralnych.
- Uczenie nieagresywnych sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów.
- Przygotowanie dzieci do późniejszego, już samodzielnego wyboru książek. Nauka obcowania z literaturą w sposób samodzielny, refleksyjny i twórczy.

V. METODY I FORMY REALIZACJI

1. METODY PRACY

Aby osiągnąć założone cele należy stosować różnorodne metody pracy.

Metody wynikające z wielostronnego nauczania wg W. Okonia⁷

Każda grupa metod wynika z drogi nauczania, uczenia się:

- przyswajanie – ***metody podające***: pokaz, instrukcja, objaśnienia, opowiadanie, opis, obserwacja bierna;
- odkrywanie – ***metody problemowe***: rozmowa, burza mózgów, zadań otwartych, giełda pomysłów, samodzielnych doświadczeń, obserwacja czynna, doświadczenie, eksperyment, kierowania aktywnością własną dziecka;
- przeżywanie – ***metody ekspresyjne, ekspresywne, waloryzujące, eksponujące***: żywego słowa, społecznego porozumiewania się, zadań inspirujących, uprzyśtępnienia sztuki (bezpośredniego odbioru), swobodnej ekspresji, przykładu osobowego;
- działanie – ***metody praktyczne***: zadań zamkniętych, ćwiczeń

2. FORMY PRACY

Wszelkie metody powinny być wspierane przez odpowiednio dobrane formy pracy inicjujące aktywność dzieci. Program przewiduje stosowanie zróżnicowanych form pracy

⁷ W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996, s. 125.

dzieci.

Formy organizacyjne pracy z dzieckiem:

- indywidualną,
- zespołową,
- zbiorową.

Formy organizacyjne pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu⁸

- zabawa i inne rodzaje dowolnej działalności dziecka, podjętej z własnej inicjatywy;
- zajęcia organizowane przez nauczycielkę z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach np.:
  - zabawa tematyczna,
  - badanie i dociekanie,
  - prezentacje i spotkania,
  - zabawy w teatr,
  - działania plastyczne,
  - lekcje marzeń i wyobraźni.
- wycieczki;
- kontakty okolicznościowe, np. kontakt ze sztuką :
  - słuchanie tekstów literackich,
  - recytacja,
  - koncert,
  - wernisaż,
  - wystawa,
  - teatrzyk,
  - film.

VI. ŚRODKI DYDAKTYCZNE

W realizacji przedstawionego programu można wykorzystać następujące środki dydaktyczne:

- literatura dziecięca - książki i czasopisma z bajkami i baśniami, księgozbiór

---

⁸ Z. Topińska, „Organizacyjne formy procesu kierowania rozwojem dzieci”, [w:] Podstawy pedagogiki przedszkolnej”, red. M. Kwiatowska, Warszawa 1985, s. 167.

przedszkolny,

- sprzęt audio – video;
- płyty z nagraniami bajek i baśni, piosenek, z muzyką relaksacyjną i ilustracyjną,
- gry dydaktyczne,
- rysunki, ilustracje,
- rekwizyty i eksponaty do inscenizacji,
- pacynki, marionetki, kukielki, maski, stroje do przebierania się,
- materiały i narzędzia do działalności plastycznej,
- instrumenty perkusyjne.

Wszystkie metody i formy są jednakowo ważne i służą do realizacji celów i treści programowych, sprzyjają poznawaniu bajek i baśni, wyzwalają inwencję twórczą.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ I ZADAŃ

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ W CIĄGU ROKU SZKOLNEGO:

- Codzienne czytanie dzieciom na grupie;
- Współpraca z biblioteką;
- Udział w projektach promujących czytelnictwo wśród dzieci przedszkolnych;
- Współpraca z rodzicami pod hasłem „**Poczytaj mi Mamo..., Poczytaj mi Tato...**” – tzn. organizowanie spotkań czytelniczych w przedszkolu, które mają na celu zaangażowanie rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola w akcję „*Cała Polska Czyta Dzieciom*” oraz zacieśnienie współpracy z przedszkolem.
- **WĘDRUJĄCA KSIĄŻKA** – wymiana książek;
- Organizacja konkursu plastycznego;
- Tworzenie albumu ze zrealizowanych zadań : zbieranie prac z przeczytanych książek, zdjęć ze spotkań z czytającymi gośćmi lub spotkaniami popołudniowymi.
- Jak powstaje papier? - warsztaty papiernicze.
- Teatrzyk „**Nie Wiem...**” - Zaangażowanie dzieci i rodziców do udziału w przedstawieniu teatralnym.

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ W CIĄGU POSZCZEGÓLNYCH MIESIĘCY:

MIESIĄC	PROPOZYCJE ZADAŃ DO WYKONANIA
Wrzesień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie budowy książki - autor i tytuł, rozdział, spis treści. 2. Poznanie pracy bibliotekarza oraz pomieszczeń bibliotecznych: <ul style="list-style-type: none"> • wycieczka do biblioteki, rozmowa o warunkach korzystania z biblioteki i zasadach zachowania się w bibliotece i czytelnicy zgodnie z regulaminem, wysłuchanie „prośby książki”, • założenie karty czytelniczej dla grupy w bibliotece, oglądanie karty książki, • systematyczne wypożyczanie książek z biblioteki, wspólne czytanie ich w przedszkolu lub na spotkaniach czytelniczych, oglądanie ilustracji, omówienie treści, ekspresja plastyczna.
Październik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowanie kącika książki wspólnie z dziećmi na grupie: <ul style="list-style-type: none"> • wybór miejsca na kącik, • dobór książek do kącika z uwzględnieniem zainteresowań i możliwości rozwojowych dzieci, • wspólne układanie książek według rodzajów (atlasy dla dzieci, albumy, encyklopedie, książki o roślinach, ptakach, kosmosie, bajki, baśnie), • omówienie zasad korzystania z książek. 2. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem „Poczytaj mi Mamo... Poczytaj mi Tato...”, 3. Wymiana książek WEDRUJĄCA KSIĄŻKA.
Listopad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżanie bohaterów popularnych bajek i baśni znanych autorów: <ul style="list-style-type: none"> • głośne czytanie wybranych fragmentów książek, • oglądanie ilustracji przedstawiających postaci słuchanych utworów, • inscenizowanie ruchem bajek, opowiadań, baśni, • tworzenie dialogów z wykorzystaniem pacynek i teatryku, • wycieczka do teatru. 2. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem „Poczytaj mi Mamo..., Poczytaj mi Tato...”. 3. Wymiana książek WEDRUJĄCA KSIĄŻKA. 4. Obchody „Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek” – 5 listopada (scenariusz – załącznik nr 1⁹)

	<p>4. Obchody „Dnia Pluszowego Misia” 25 listopada - gry i zabawy z bohaterami książek, zapoznanie z historią powstania pluszowego misia (tekst historyjki, prezentacja multimedialna - załącznik nr 2¹⁰)</p>
Grudzień	<p>1. Prezentowanie różnych utworów dziecięcych w formie słownej, plastycznej, muzycznej i ruchowej o tematyce związanej ze Świętami Bożego Narodzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytowanie wierszy, śpiewanie piosenek, pastorałek i kolęd, • wystawienie inscenizacji jasełkowej na uroczystości przedszkolnej, • wykonanie prac plastycznych po wysłuchaniu utworów literackich, np. „Choinka strojnisia”, „Wyprawa Świętego Mikołaja”, „Opowieść Wigilijna”. <p>2. Przybliżanie książki jako źródła informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przynoszenie do przedszkola własnych książek (encyklopedii, albumów, słowników), • praktyczne ćwiczenia w odszukiwaniu informacji na konkretny temat w encyklopedii, • zapoznanie dzieci ze zwyczajami bożonarodzeniowymi w Polsce i w krajach Unii Europejskiej na podstawie literatury (np. „Dziewczynka z zapałkami”), • wykonanie przez dzieci pierników według książki kucharskiej, • na podstawie poznanych tradycji przygotowanie ozdób świątecznych i prezentacja na Kiermaszu świątecznym. <p>3. Wymiana książek WEDRUJĄCA KSIĄŻKA.</p> <p>4. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem „Poczytaj mi Mamo... Poczytaj mi Tato...”.</p>
Styczeń	<p>1. Wykorzystywanie wybranych postaci z literatury jako wzorców postaw i wartości moralnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obejrzenie bajki na podstawie utworu W. Osiejewej „Czarodziejskie słowo”- ukazanie dzieciom takich wartości, jak: dobro, mądrość i uprzejmość w stosunku do ludzi starszych, • słuchanie bajki S. Szuchowej „Mateuszek na zaczarowanej wyspie” z kasy magnetofonowej lub czytanej przez nauczycielkę, omówienie treści bajki, zachowania Mateuszka oraz w jaki sposób nauczył się używania słów: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”, inscenizowanie treści opowiadania z wykorzystaniem rekwizytów z kącika teatralnego. <p>2. Wymiana książek - WĘDRUJĄCA KSIĄŻKA.</p>

⁹ Kołodziejska L., *Dzień Bajek*, „Wychowanie w Przedszkolu”, 2017, nr 5, s. 18-19.

¹⁰ Prezentacja multimedialna - [Dzień Pluszowego Misia - Bing video](#)

	<p>3. Organizowanie inscenizacji słowno-muzycznej z okazji Dnia Babci i Dziadka.</p> <p>3. Organizowanie spotkań czytelniczych z udziałem babć i dziadków.</p>
Luty	<p>1. Wykorzystanie literatury (bajek, baśni, wierszy) do zabaw relaksacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słuchanie bajek relaksacyjnych w celu eliminowania zmęczenia, napięć, czasem agresji, • wykonanie ilustracji do fragmentów wysłuchanych bajek przy muzyce wyciszającej, składanie ich w całość, ze zwróceniem uwagi na wartość pracy zespołowej, • zorganizowanie spotkania czytelniczego z pracownikami szkoły. <p>2. Wyrabianie szacunku do książki, by mogła długo służyć a także umiejętności dzielenia się nią z innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naprawianie zniszczonych książek, • wykonanie zakładki do książki. <p>3. Wymiana książek - WĘDRUJĄCA KSIĄŻKA.</p> <p>4. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem „Poczytaj mi Mamo... Poczytaj mi Tato...”.</p> <p>5. Pasowanie na czytelnika.</p> <p>6. Obchody „Dnia Języka Ojczystego” 21 lutego (scenariusz zajęć – załącznik nr 3¹¹)</p>
Marzec	<p>1. Przybliżenie historii książki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Książka dawniej i dziś” – słuchanie opowiadania, oglądanie ilustracji i obrazków, • wycieczka do biblioteki – czytanie wybranej książki przez pracownika biblioteki. • Jak powstaje książka? - wycieczka do introligatorni - Biblioteka Muzeum Czartoryskich w Puławach <p>2. Zapoznanie z różnymi rodzajami książek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oglądanie książek w bibliotece ułożonych w pewnym porządku według rodzajów, przeznaczenia, czytelnika, do którego jest kierowana <ul style="list-style-type: none"> ✓ popularnonaukowe, ✓ dla dzieci (bajki i baśnie do kolorowania i do czytania), ✓ dla dorosłych (powieści), ✓ poradniki (książki kucharskie, porady medyczne itp.), ✓ do słuchania (na płytach CD, na kasetach magnetofonowych), ✓ dla niewidomych, ✓ w różnych językach. <p>3. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem</p>

¹¹ Jasińska S., *Dzień Języka Ojczystego*, „Wychowanie w przedszkolu”, 2018, nr 2, s. 42-43.

	<p>„Poczytaj mi Mamo... Poczytaj mi Tato...”</p> <p>4. Wymiana książek - WĘDRUJĄCA KSIĄŻKA</p>
Kwiecień	<p>1. Przybliżanie autorów książek dla dzieci : Julian Tuwim, Jan Brzechwa, Dorota Gellner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słuchanie opowiadań, oglądanie zdjęć, pogadanki na temat autorów książek dla dzieci. <p>2. Wykorzystywanie fragmentów utworów do ćwiczeń ortofonicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słuchanie utworów Juliana Tuwima „Lokomotywa” i „Ptasie radio”, powtarzanie fragmentów wiersza z wykorzystaniem zmiennej tonacji głosu, cicho, głośno, coraz ciszej, coraz głośniej, według własnej interpretacji itp. <p>3. Obchody „Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich” – 23 kwietnia (scenariusz zajęć – załącznik nr 4¹²)</p> <p>4. Wymiana książek - WĘDRUJĄCA KSIĄŻKA.</p> <p>5. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem „Poczytaj mi Mamo... Poczytaj mi Tato...”.</p> <p>6. Zorganizowanie gminnego konkursu plastycznego „Moja ulubiona postać bajkowa”.</p>
Maj	<p>1. Przybliżanie autorów literatury europejskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słuchanie bajek H.Ch. Andersena, Braci Grimm, Ch. Perrault ze wskazywaniem na mapie Europy państw, z których pochodzą. <p>2. Poznawanie baśni i legend związanych z powstaniem państwa polskiego, miejsca zamieszkania lub stolicy Polski:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słuchanie legendy „Wars i Sawa” z kasyety magnetofonowej związanej z powstaniem stolicy Polski – Warszawy, • wykonanie ilustracji do wysłuchanych legend celem wzbogacenia nimi kąca patriotycznego. <p>3. Wymiana książek - WĘDRUJĄCA KSIĄŻKA.</p> <p>4. Organizowanie rodzinnych spotkań czytelniczych pod hasłem „Poczytaj mi Mamo... Poczytaj mi Tato...”.</p>
Czerwiec	<p>1. „Bajka lekiem na zło” - zastosowanie bajki terapeutycznej jako metody na wyciszenie, relaksację i odreagowanie napięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiana w postawach lub zachowaniu, porządkowanie świata dziecka, stawianie granic między tym co dobre a złe, <p>2. Zachęcenie rodziców dzieci do wzięcia udziału w zorganizowanie występów recytatorskich w wykonaniu rodziców z okazji Dnia Dziecka w przedszkolu, przygotowanie scenografii,</p>

¹² Stępień-Rejszel K. O., *Scenariusz zajęć z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich*, „Wychowanie w Przedszkolu” 2018, nr 4, s. 16-18.

	3. Organizowanie spotkań czytelniczych ze starszym rodzeństwem dziecka, absolwentami lub dziećmi z najstarszej grupy (jeżeli potrafią już samodzielnie czytać).
--	--

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY

Dzięki realizacji treści przedstawionych w programie dziecko:

- wykaże zainteresowanie książką,
- rozwinięciem umiejętność słuchania ze zrozumieniem,
- poprawi koncentrację, wydłuży swój przedział uwagi,
- podniesie poziom wiedzy i kultury ogólnej,
- będzie dbać o własne książki oraz udostępnione pozycje z księgozbioru i chronić je przed zniszczeniem,
- pozna terminy i pojęcia związane z biblioteką i książką,
- będzie umiało właściwie zachowywać się podczas korzystania z czytelnicy i bibliotek,
- pozna wybranych autorów literatury dziecięcej,
- pozna wybrane bajki i baśnie polskie i innych narodów,
- wymieni głównych bohaterów baśni,
- ciekawie opowie utwór, bądź wybrany jego fragment,
- zaprezentuje ulubioną bajkę lub baśń
- nabeździe umiejętność swobodnego wypowiedzania się, prawidłowej wymowy, poprawnego budowania zdań, wyrażania nastrojów i uczuć,
- dokona oceny postępowania bohatera literackiego,
- dopowie zgodnie z własną wyobraźnią inny niż w książce koniec baśni,
- właściwie odczyta przesłanie baśni, zrozumie morał,
- wykona ilustrację do tekstu,
- zaprojektuje i wykona zakładkę do książki,
- wczuje się w rolę bohaterów utworów i przedstawi ich za pomocą mowy, mimiki, ruchu i gestu
- zaprezentuje ulubioną bajkę lub baśń,

IX. EWALUACJA PROGRAMU

Aby przekonać się, czy cele wychowawcze i edukacyjne zostały zrealizowane, a dzieci opanowały wymagane umiejętności i poszerzyły swoją wiedzę konieczne jest przeprowadzenie ewaluacji. W wyniku tego procesu powstaną niezbędne informacje do oceny wartości merytorycznej i metodycznej programu i wskazówki do jego modyfikacji i

udoskonalenia.

Ewaluacji będzie podlegać:

- atrakcyjność programu dla dzieci,
- użyteczność – czego nauczyły się dzieci podczas zajęć,
- strategia – czy stosowane metody są skuteczne,

Zostaną zastosowane różnorodne formy ewaluacyjne.

Narzędziami zbierania informacji będą:

- anonimowe ankiety dla rodziców (załącznik nr 5),
- obserwacje (załącznik nr 6),
- analiza wytworów dziecięcych.

Mamy nadzieję, iż program ten pomoże dzieciom stać się bardziej otwartymi, wrażliwymi i świadomymi odbiorcami, ale też i twórcami literatury, dzieci polubią czytanie książek, które sprawi im wiele radości i przyjemności, będą się czuły coraz lepiej „w *krainie baśni i bajek*”, a z czasem świadomie sięgną po trudniejszą pozycję książkową.

BIBLIOGRAFIA:

1. Bieluch A., *Dziecko i świat przedstawiony czyli tajemnice dziecięcej lektury*, Instytut Wydawniczy Nasza Księgarnia, Warszawa 1987, s. 29
2. W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996, s. 125.
3. Z. Topińska, *Organizacyjne formy procesu kierowania rozwojem dzieci*, [w:] „Podstawy pedagogiki przedszkolnej”, red. M. Kwiatowska, Warszawa 1985, s. 167.

CZASOPISMA:

1. Tekieli T., *O rozwijaniu w dzieciach zainteresowania książkami – czyli jak wychować niestatystycznego Polaka*, „Wychowanie w Przedszkolu” 2017, nr 7, s. 22-23.
2. Jasińska S., *Dzień Języka Ojczystego*, „Wychowanie w przedszkolu”, 2018, nr 2, s. 42-43.
3. Kołodziejska L., *Dzień Bajek*, „Wychowanie w Przedszkolu”, 2017, nr 5, s. 18-19.
4. Stępień-Rejszel K. O., *Scenariusz zajęć z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich*, „Wychowanie w Przedszkolu”, 2018, nr 4, s. 16-18.

NETOGRAFIA:

1. Postawa Programowa Wychowania Przedszkolnego, [D20170356.pdf \(sejm.gov.pl\)](#)
2. Kubala-Kulpińska A., *Jak rozwijać kompetencje czytelnicze – praktyczne wskazówki rola bibliotek w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych* <file:///C:/Users/hp/Desktop/program%20czytelniczy/Jak%20rozwija%C4%87%20kompetencje%20czytelnicze%20%E2%80%93%20praktyczne%20wskaz%C3%B3wki.pdf>
3. Kubala – Kulpińska A., *Jak rozwijać kompetencje czytelnicze – praktyczne wskazówki. Rola bibliotek w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych*, <file:///C:/Users/hp/Desktop/program%20czytelniczy/Jak%20rozwija%C4%87%20kompetencje%20czytelnicze%20%E2%80%93%20praktyczne%20wskaz%C3%B3wki.pdf>
4. Prezentacja multimedialna - [Dzień Pluszowego Misia - Bing video](#)

Załącznik nr 1.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ – ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH

TEMAT: „Dzień Postaci z Bajek” – spotkanie z bajką.

Cele:

Poznawczy:

- Uzupelnienie wiedzy na temat bajek.
- Wzbogacenie słownictwa poprzez swobodne wypowiedzi.

Kształcący:

- Doskonalenie umiejętności uważnego słuchania tekstów literackich.
- Zdobywanie umiejętności w zakresie odtaczania gratyfikacji poprzez:
  - oczekiwanie na swoją kolej
  - próby zatrzymania w czasie ruchu
  - cierpliwe wykonywanie zadań
  - doprowadzenie zadań do końca
- Usprawnianie dłoni

Wychowawczy:

- Zachęcanie do korzystania z literatury dziecięcej.
- Wyrabianie umiejętności współdziałania i współpracy w grupie.

METODY:

- metoda żywego słowa
- metoda zadań stawianych dziecku przez nauczyciela
- metoda opowieści ruchowej
- metoda samodzielnych doświadczeń oparta na inicjatywie własnej dziecka

FORMY PRACY:

- zbiorowa
- zespołowa
- indywidualna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Literatura dziecięca z bajkami, pudełka z wymieszanymi ziarnami fasoli i grochu, kubeczki plastikowe, minutnik, zestaw obrazków, w tym kilka par obrazków z fasolkami, kartki papieru A-4 w trzech kolorach (żółta, zielona, czerwona), woreczek z klockami w tych samych kolorach, szarfy w tych samych kolorach, bębenek, kartoniki z cyframi, materiały plastyczne do wyboru (pudełka, tektura, materiały recyklingowe, materiał przyrodniczy, przybory plastyczne)

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. **Zabawa na powitanie:** dzieci witają się z kolegami i określają swój nastrój, porównując siebie do postaci z bajek, np. jestem dziś wesoły jak krasnoludek, jestem dziś odważny jak Jaś Fasola, jestem dziś śpiąca jak królowna, jestem dziś szybki jak Kot w Butach...
2. **„Jaka to bajka?”** – nauczycielka zaprasza dzieci do wysłuchania kolejno fragmentów bajek: „Kopciuszek”, „Jaś i fasola”, „Królowna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”, „Trzy Świnki”. Zadaniem dzieci jest odgadnięcie ich tytułów, a następnie wybranie ze zbioru przedmiotów leżących na dywanie tych, które mają związek z daną bajką, np. pantofelek, dynia – „Kopciuszek”, fasola, harfa – „Jaś i fasola”, jabłko, czapeczka krasnala – „Królowna Śnieżka”, domek, wilk – „Trzy Świnki”.
3. **Zabawy:**
  - „Kopciuszek” - zabawa usprawniająca palce dłoni.
Dzieci otrzymują pudełka z wymieszаныmi ziarnami fasoli i grochu. Nauczycielka nastawia minutnik na określony czas. Zadaniem dzieci jest wybranie ziaren grochu do osobnego kubeczka. Kiedy minutnik zadzwoni, dzieci zatrzymują wybieranie. Nauczycielka nastawia minutnik ponownie, dzieci wybierają ziarna.
  - „Jaś i fasola” – memory. Zabawa ruchowa doskonaląca umiejętność odraczania w czasie.
Dzieci siedzą w kole. Na dywanie są rozłożone kartoniki z zakrytymi obrazkami. Wśród nich znajduje się kilka par obrazków z fasolkami z bajki. Dzieci kolejno uczestniczą w zabawie odkrywają po dwa kartoniki. Jeśli znajdą parę fasolek – zabierają obrazki i siadają na swoim miejscu. Jeśli obrazki są różne – odkładają na ro samo miejsce, w którym się znajdowały. Dzieci próbują zapamiętać, gdzie znajdują się odkrywane wcześniej obrazki z fasolkami.
  - „Królowna Śnieżka i siedmiu krasnoludków” – gra ściganka
Na dywanie rozkładamy kartki – „Kamienie”, tworząc kręte ścieżki w trzech kolorach (żółta, zielona, czerwona). Dzieci losują element z kolorem danej ścieżki. Dzielą się na zespoły krasnoludków według kolorów (wybierają szarfę w danym kolorze). Zadaniem krasnoludków będzie poruszanie się kolejno po ścieżce, poprzez skakanie z kamienia na kamień, kiedy nauczyciel wybija rytm na bębenku. W momencie ciszy wybierają kartę z cyfrą i muszą cofnąć się o tyle „kamieni” do tyłu. Krasnale z poszczególnych grup docierają na koniec ścieżki, gdzie odnajdują Królowną Śnieżkę.
  - „Domek świnki” – praca plastyczno-techniczna w zespołach.
Proponujemy dzieciom, aby z dostępnych materiałów, w zespołach wykonały dom dla świnki.
4. **Ewaluacja:** Na zakończenie działań dzieci prezentują swoje prace kolegom w formie wystawy.

Załącznik nr 2.

Historia pluszowego misia - opowiadanie

Historia pluszowego misia zaczyna się w **1902** roku, kiedy to ówczesny prezydent Stanów Zjednoczonych Theodore Roosevelt, będąc na polowaniu, sprzeciwił się zabiciu młodego niedźwiadka. Świadkiem tego wydarzenia był Clifford Berryman, który uwiecznił tę historię na rysunku. Rysunek ukazał się w gazecie, gdzie ujrzał go właściciel sklepu z zabawkami, który wpadł na pomysł, aby wykonać kilka zabawek przedstawiających misia i zobaczyć, jak się będą sprzedawały. Jak można się domyślać, pluszowe misie sprzedawały się znakomicie. Producent zwrócił się z prośbą do prezydenta o zezwolenie nadania misiom imienia Teddy i tak się je nazywa do tej pory. I od stu lat misie towarzyszą dzieciom na całym świecie, dodając im otuchy, pocieszając i łagodząc lęk przed samotnością.

Prezentacja multimedialna - [Dzień Pluszowego Misia - Bing video](#)

Załącznik nr 3.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ – ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH

TEMAT: „Dzień Języka Ojczystego” – spotkanie z literaturą.

Cel: Ochrona różnorodności językowej, która stanowi nasze dziedzictwo kulturowe.

METODY:

- metoda żywego słowa
- metoda zadań stawianych dziecku przez nauczyciela
- metoda opowieści ruchowej
- metoda samodzielnych doświadczeń oparta na inicjatywie własnej dziecka

FORMY PRACY:

- zbiorowa
- zespołowa
- indywidualna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Tekst e-maila, ilustracje przedmiotów, informacje na temat polskich pisarzy, książka z bajkami, ilustracje bajek, rekwizyty z bajek.

PRZYKŁADOWE AKTYWNOŚCI:

1. „Pan Anonim” – wprowadzenie do tematu.

Nauczyciel odczytuje dzieciom e-mail od tajemniczego pisarza:

„Kochane Dzieci”

Dzisiaj mamy bardzo ważne święto – Dzień Języka Ojczystego.

Podczas tego święta ważną rolę odgrywają „mowa i słowa”

Proszę Was o wykonanie kilku zadań

Na wszystkich Badaczy Języka Polskiego czeka niespodzianka.

2. **Jedzie pociąg na literę...** – nauczyciel lub wybrane dziecko podaje literę. Następne dzieci wymieniają na zmianę słowa zaczynające się na nią, np. „o” – oko, ołówek, okulary. Do zabawy warto wykorzystać też ilustracje.

3. **„Głuchy telefon” – zabawa w kole.** Nauczyciel wybiera słowo i mówi je na ucho siedzącemu obok dziecku, które następnie powtarza usłyszane słowo kolejnemu uczestnikowi zabawy – zabawa trwa tak długo, dopóki „wiadomość” nie zostanie przekazana wszystkim dzieciom. Ostatnia osoba, do której dociera informacja, powtarza to, co usłyszała. W trakcie zabawy bardzo często pierwszy zaraz ulega „znikształceniu” i jego ostateczne brzmienie różni się od początkowego.
4. **Łamańce językowe”** – powtarzanie „łamańców językowych”: wolno – szybko, cicho – głośno, z podziałem na grupy (np. zdanie „Jest taki stok”: I grupa – „jest”, II grupa – „taki”, III grupa – „stok”). Poziom trudności „łamańców językowych” należy dostosować do wieku dzieci.

Młodsze z nich mogą powtarzać także pojedyncze wyrazy (stanowiące dla nich „wyzwanie językowe”).

Przykłady „łamańców językowych”:

- Jest taki stok.
- W Ustce w pustce.
- W Szczepieszynie chrząszcz brzmi w trzcinie.
- Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego.
- No cóż, że ze Szwecji.
- Szedł Sasza suchą szosą.
- Trzeszczą trzewiki po szosach suszonych.

5. **„Polscy pisarze”** – zapoznanie dzieci z wybranymi sylwetami pisarzy polskich oraz ich utworami. Znani pisarze polscy zajmujący się literaturą dziecięcą to: Jan Brzechwa, Wanda Chotomska czy Julian Tuwim.
6. **„Jaka to bajka?”** – nauczyciel czyta fragmenty bajek, a dzieci odgadują ich tytuły. W wersji alternatywnej nauczyciel wykorzystuje ilustracje bajek, a dzieci starają się opowiedzieć jaka jest ich fabuła, główni bohaterowie. Na zakończenie bajkowego dnia dzieci wykonują ilustrację swojej ulubionej postaci z bajki.
- Starsze dzieci można zaangażować do zabawy, w której łączą postaci bajkowe z rekwizytami z bajek. Zadaniem dzieci jest przyporządkowanie rekwizytów do określonej postaci bajkowej.
- Przy takich okazjach warto sięgnąć też po nieco mniej popularne bajki polskie, jak np. „O smoku wawelskim”.

Przykłady dla dzieci starszych:

Czerwony Kapturek – koszyczek, czerwony czepek, czerwona peleryna itp.

Królowna Śnieżka – lusterko, jabłko,

Kopciuszek – suknia balowa, pantofelek, dynia.

Kubuś Puchatek – miód, czerwona koszulka.

7. „**Badacz Języka Polskiego**” – za wykonanie zadań i aktywny udział w zabawach dzieci na zakończenie Dnia Języka Ojczystego otrzymują dyplomy lub medale.

Załącznik nr 4.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ – ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH

TEMAT: „Świat książki”- zabawy z tekstem literackim.

Cel ogólny: Wsparcie całościowego rozwoju na podstawie zabaw z tekstem literackim.

Poznawczy:

- Uzupełnienie wiedzy na temat bajek.
- Zapoznanie z procesem powstawania książki.
- Wzbogacenie słownictwa poprzez swobodne wypowiedzi.

Kształcący:

- Doskonalenie umiejętności uważnego słuchania tekstów literackich.
- Rozwijanie umiejętności klasyfikowania przedmiotów.
- Doskonalenie umiejętności plastycznych.
- Rozwijanie dziecięcej wyobraźni.

Wychowawczy:

- Rozwijanie zainteresowań związanych z książką i czytaniem.
- Wyrabianie umiejętności współdziałania i współpracy w grupie.

METODY:

- metoda obserwacji
- metoda zadań stawianych dziecku przez nauczyciela
- metoda słowna, poszerzająca zasób wiedzy
- metoda samodzielnych doświadczeń oparta na inicjatywie własnej dziecka
- zabawa ruchowa

FORMY PRACY:

- zbiorowa
- zespołowa
- indywidualna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Literatura dziecięca z bajkami, rymowanka na powitanie, kartki A-4 dla każdego dziecka, klej, mazaki, nożyczki, kolorowy papier, materiały do ozdabiania, wzory zakładek, lista pytań związanych z książką, duży arkusz papieru, karty pracy „Jak powstaje książka?”

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Aktywność poranna:

Pozdrowienia – zabawa wprowadzająca.

Dzieci stają w kręgu. Na dźwięk melodii zaczynają wolno maszerować z prawa stronę. Gdy nauczyciel zadzwoni dzwoneczkiem, dzieci zmieniają kierunek marszu. Na znak kłaśnięcia dzieci stają w miejscu i podnoszą przy tym dwie ręce w górę, imitując ruchy zbliżone do „wkręcania żarówek”. Na koniec zabawy nauczyciel mówi: Poćwiczyły nasze nogi, poćwiczyły nasze ręce, teraz wszystkich pozdrawiamy i zabawę zaczynamy. Dzieci podają dłonie kolegom/koleżankom, którzy są po bokach i wspólnie tworzą krąg.

Zajęcia dydaktyczne

Książka – czyli co” – zabawa wprowadzająca w omawiany temat.

Dzieci stają w kręgu. Każde dziecko podaje skojarzenia z książką. Gdy już padnie wyczerpująca liczba skojarzeń, nauczyciel omawia szczegóły powstawania książek. W pudełku znajdują się wycięte pytania (liczba pytań musi odpowiadać liczbie dzieci w grupie). Każde dziecko losuje jedno pytanie, które jest czytane na głos przez nauczyciela, a następnie wspólnie w grupie poszukiwane są na nie odpowiedzi. Poniżej przykładowe pytania, jakie można wykorzystać do zabawy:

- Jak nazywa się osoba, która pisze książki?
- Czy mamy książki w przedszkolu?
- Jak nazywa się miejsce, w którym trzymamy książki w przedszkolu?
- Czy mamy dużo, czy mało książek?
- Czy lubicie książki?
- Jaka jest wasza ulubiona książka?
- Jak nazywa się sklep, w którym można kupić książki?
- Jak nazywa się miejsce, gdzie można wypożyczyć książki?
- W jaki sposób dbamy o nasze książki?
- Czy wszystkie książki mają kolorowe okładki?

Zaczarowany woreczek z książkami i nie tylko

Część 1.

W zaczarowanym woreczku umieszczone są różne przedmioty, m.in. związane z książką oraz czytelnictwem, np. długopis, zapisana kartka papieru, książka dla dzieci, książka dla dorosłych, zakładka do książki (w worku mogą być też inne przedmioty). Dzieci losują przedmioty i wspólnie zgadują, czy pasują one do tematu o książkach, czy nie. Wraz z nauczycielem grupują przedmioty ze względu na tematykę.

Część 2.

Gdy dzieci poznają już przedmioty, które związane są z tematyką książek, nauczyciel przedstawia proces powstawania książki i jej dotarcia do czytelnika. W tym celu wykorzystuje dołączone do zestawu ilustracje: autora – który pisze, drukarza – nadzorującego prace przy maszynie, dostawcy – który transportuje książki do sklepu, sprzedawcy – który podaje książki kupującej rodzinie, rodziców – czytających wieczorem bajkę dziecku. Każde z dzieci ma za zadanie odtworzyć proces powstawania książki w swoim arkuszu pracy, wycinając rysunki oraz naklejając je w odpowiednie miejsca.

Aktywność popołudniowa

Bieg „Hopsasa”

Dzieci stają w kręgu. Kiedy nauczyciel powie: *Hop, hop, hopsasa*, dzieci biegają po całej sali, podskakując.

Gdy nauczyciel powie: *Przysiad* – wszystkie dzieci mają za zadanie zrobić przysiad, a gdy nauczyciel powie: *Stop* – wszystkie dzieci mają za zadanie zastygnąć w bezruchu.

Kolorowa zakładka

Dzieci otrzymują wycięte, prostokątne arkusze tektury. Zadanie polega na stworzeniu zakładki do książki w dowolny sposób. Mogą otrzymany arkusz pomalować, pokolorować, czy też ozdobić różnymi dodatkami, jak np. kawałkami papieru kolorowego, wstążkami, piórkami. Zakończoną pracę zabierają do domu, aby wraz z rodzicami zaznaczyć, w którym miejscu książki zakończyli czytanie.

Lista książek przedszkolaka.

Nauczyciel kładzie na podłodze duży arkusz papieru z nagłówkiem *Lista książek przedszkolaka*.

Dzieci mają zadanie podać, jaka jest ich ulubiona książka. Nauczyciel zapisuje wszystkie tytuły po kolei, a następnie wszystkie dzieci odbijają swoją dłoń (starsze dzieci mogą odrysować dłoń, a sześciolatki złożyć podpis). Po skończonej pracy arkusz można zawiesić w korytarzu na tablicy, czy też winnym miejscu, gdzie będzie widoczny dla rodziców i opiekunów. Tak opracowana lista książek może służyć jako pomoc dla rodziców przy wyborze odpowiedniej, ciekawej literatury dla dzieci.

Załącznik nr 5.

ANKIETA DLA RODZICÓW

1. Czy czytacie Państwo książki swojemu dziecku?

≤ TAK

≤ CZASAMI

≤ NIE

Jeśli CZASAMI lub NIE, to dlaczego?

2. Czy po przeczytaniu książki omawiacie Państwo z dzieckiem przeczytane treści?

≤ TAK

≤ CZASAMI

≤ NIE

3. Czy wybierając książkę dla dziecka, przeglądacie ją pod kątem:

a) treści

≤ TAK

≤ CZASAMI

≤ NIE

b) ilustracji

≤ TAK

≤ CZASAMI

≤ NIE

c) ceny

≤ TAK

≤ CZASAMI

≤ NIE

4. Czy Państwa dziecko ogląda bajki w telewizji, na CD, innych urządzeniach mobilnych?

- ≤ TAK (systematycznie)
- ≤ CZASAMI
- ≤ NIE

5. Czy Pan/Pani czytacie książki?

- ≤ TAK
- ≤ CZASAMI
- ≤ NIE

6. Czy posiadacie Państwo w domu biblioteczkę, która zawiera książki o różnej tematyce?

- ≤ TAK
- ≤ NIE

7. Czy chodzicie Państwo wspólnie z dzieckiem do:

a) biblioteki:

- ≤ TAK
- ≤ CZASAMI
- ≤ NIE

Jeśli NIE, to dlaczego?

.....
.....
.....
.....
.....

b) księgarni:

- ≤ TAK
- ≤ CZASAMI
- ≤ NIE

Jeśli NIE, to dlaczego?

.....
.....
.....
.....
.....

8. Jakie działania podejmuje przedszkole, do którego uczęszcza Państwa dziecko, w celu upowszechniania czytelnictwa i rozwijania zainteresowania literaturą dziecięcą?

- ≤ kąciki książek
- ≤ biblioteka dla rodziców
- ≤ spotkania z autorami literatury dziecięcej
- ≤ wyjścia do księgarni, drukarni
- ≤ głośne czytanie przez zapraszone osoby

≤ uroczystości, imprezy przedszkolne, podczas których dzieci mogą zaprezentować znajomość treści

literatury dziecięcej (słownie, ruchowo)

≤ inne, jakie?

Załącznik nr 6.

KARTA SPOSTRZEŻEN PO REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

1. Czy dzieci były zainteresowane tematem.
 Tak
 Nie
2. Wiedza dzieci na temat książek jest bogata.
 Tak
 Nie
3. Dzieci posługują się bogatym słownictwem.
 Tak
 Nie
4. Dzieci potrafią podać tytuły ulubionych książek.
 Tak
 Nie
5. Dzieci podają imiona bohaterów ulubionych książek.
 Tak
 Nie
6. Dzieci wiedzą, co to jest biblioteka, księgarnia.
 Tak
 Nie
7. Dzieci potrafią określić, jak należy dbać o książki.
 Tak
 Nie
8. Dzieci znają słowa „autor”, „ilustrator”.
 Tak
 Nie
9. Dzieci wiedzą, jak powstaje książka.

Tak

Nie